

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради
№ 2 від 09.02.2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ЧВКУ КНТЕУ
№ 21-1 від 21.02.2022 р.

Микола КИРИЛЮК

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу

Чернівецького вищого комерційного училища

Державного торговельно-економічного університету

Чернівці 2022

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність в Чернівецькому вищому комерційному училищі ДТЕУ (далі – Положення) закріплює моральні принципи, правила та норми етичної поведінки у відносинах між представниками училищної спільноти (учасниками освітнього процесу та співробітниками) під час виконання ними своїх обов'язків.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Положення ЧВКУ ДТЕУ, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно- правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів освітнього закладу.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, науковій, виховній), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

2. ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. **Академічна доброчесність** - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання з метою забезпечення довіри до результатів навчання,

попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів:

- ✓ законності,
- ✓ професіоналізму,
- ✓ чесності,
- ✓ взаємоповаги,
- ✓ ввічливості,
- ✓ справедливості,
- ✓ відповідальності,
- ✓ прозорості,
- ✓ толерантності.

2.4. Кожен член училищної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор училища або особа за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

3. НОРМИ ТА ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

3.1. Поважати права та свободи здобувачів освіти і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

3.2. Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.

3.3. Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.

3.4. Діяти відкрито і прозоро у всіх сферах життя освітнього закладу.

3.5. Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.

3.6. Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.

3.7. Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.

3.8. Формувати гнучкі освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.

3.9. Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожний урок, виховний захід, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.

3.10. Об'єктивно оцінювати знання здобувачів освіти, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.

3.11. Поважати думку здобувачів освіти і підтримувати учнівські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати здобувачів освіти у дослідницьких починаннях і сприяти розкриттю їх інтелектуального потенціалу.

3.12. Не створювати здобувачам освіти на уроках чи під час ДПА сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів.

3.13. Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.

4. НОРМИ ТА ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДБУВАЧІВ ОСВІТИ

4.1. Гідно нести звання здобувача освіти, представляти свій освітній заклад, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.

4.2. Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення освітнього процесу.

4.3. Підтверджувати свій рівень сумлінності у всьому освітньому процесі: відвідувати уроки та працювати над створенням індивідуальної освітньої траєкторії.

4.4. Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших здобувачів освіти та педпрацівників; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної, самостійної, лабораторної роботи, ДПА.

4.5. Не пропонувати неправомірну винагороду викладачам та майстрам виробничого навчання при оцінюванні результатів перевірочних робіт.

4.6. Не копіювати в інших здобувачів освіти лабораторні роботи, комп'ютерні програми, реферати, контрольні роботи.

4.7. Не здійснювати самовільно аудіо чи відео запису навчальних занять.

4.8. Поважати викладача та майстра як людину, особистість, педагога й співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.

4.9. Розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.

4.10. Дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття.

4.11. Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати

відповідний зовнішній вигляд.

4.12. Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у учнівському середовищі, бути толерантним.

4.13. Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя учнівської спільноти закладу освіти.

4.13. Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя учнівської спільноти закладу освіти.

4.14. Бережливо ставитися до майна закладу освіти та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в усіх приміщеннях освітнього закладу, на його території.

5. ВИДИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Відмова у встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання.

5.2. Позбавлення раніше встановленої категорії.

5.3. Позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

5.4. Повторне проходження здобувачами освіти оцінювання чи не зарахування результатів самостійних, контрольних робіт, іспитів, тощо.

5.5. У разі списування під час конкурсів, I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади робота учасника анулюється. У разі повторних випадків учасник не допускається до участі в інших конкурсах, олімпіадах.

5.6. Варіанти реагування на факти порушень та можливих форм академічної відповідальності пропонує частина 6 статті 42 Закону України «Про освіту».

6. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. При прийомі на роботу педпрацівник знайомиться із даним Положенням після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку ЧВКУ

ДТЕУ.

6.2. Положення доводиться до батьківської громадськості на загальних зборах.

6.3. Положення доводиться до відома здобувачів освіти на зборах групи, а також оприлюднюється на сайті закладу.

6.4. Методисти ЧВКУ ДТЕУ, що відповідають за організацію методичної роботи в закладі:

- забезпечують шляхом практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання з педагогічними працівниками створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;
- забезпечують рецензування робіт на конкурси, на присвоєння педагогічного звання та рекомендує педпрацівникам сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

6.5. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення, цитування, посилання на джерела інформації, списування).

7. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. З метою контролю за виконання норм цього Положення в освітньому закладі створюється комісія з питань академічної доброчесності (далі – комісія).

7.2. Комісія наділяється правом одержувати й розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації ЧВКУ ДТЕУ щодо вживання заходів відповідно до чинного законодавства України та нормативних актів закладу.

7.3. У своїй діяльності комісія керується Конституцією України,

законодавством в сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Положення ЧВКУ ДТЕУ.

7.4. Склад комісії затверджується рішенням педагогічної ради. Строк повноважень комісії становить 1 рік.

7.5. Склад комісії становить 7 осіб, які є моральними авторитетами освітнього закладу упродовж тривалої педагогічної діяльності. У випадку необхідності до складу комісії залучаються інші представники училищної спільноти, які володіють необхідними знаннями щодо предмету розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення.

7.6. До комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень може звернутися будь-який працівник закладу освіти або здобувач освіти.

7.7. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність освітнього закладу;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів освітнього закладу.

7.8. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

7.9. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

7.10. За результатами засідання Комісії складається протокол. Який підписує голова (в разі його відсутності - заступник) та секретар.

7.11. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

7.12. Комісія звітує про свою роботу раз на рік.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення про академічну доброчесність затверджується педагогічною радою ЧВКУ ДТЕУ та вводиться в дію наказом директора.

8.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Освітній заклад забезпечує публічний

доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

8.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради ЧВКУ ДТЕУ.

Використані джерела:

1. Хартія основних прав Європейського Союзу [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 07.12.2000. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_524
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № **435-IV** з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України «Про авторське право та суміжні права» [Електронний ресурс]: Закон України від 05.01.2022 № **3792-XII** з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
4. Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kpi.ua/code>
4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. (Набрання чинності 28.09.2017) – Режим доступу: <https://www.pedrada.com.ua/.../1484-znayomtesya-zakon-u...>